

PROTOCOL
privind prevenirea, reprimarea si pedepsirea traficului de
persoane, in special al femeilor si copiilor, aditional
la Conventia Natiunilor Unite impotriva criminalitatii
transnationale organizate

PREAMBUL

Statele parti la prezentul protocol,
declarand ca o actiune eficace vizand prevenirea si combaterea traficului de persoane, in special al femeilor si copiilor, cere din partea tarilor de origine, de tranzit si de destinatie o abordare globala si internationala cuprinzand masuri destinate prevenirii traficului, pedepsirii traficantilor si protectiei victimelor acestui trafic, in special prin respectarea drepturilor lor fundamentale internationale recunoscute,

tinand cont de faptul ca, in ciuda existentei unor diferite instrumente internationale care cuprind reguli si dispozitii practice vizand lupta impotriva exploatarii persoanelor, in special a femeilor si a copiilor, nu exista nici un instrument universal care sa abordeze toate aspectele traficului de persoane,

ingrijorate de faptul ca, in lipsa unui astfel de instrument, persoanele vulnerabile in fata acestui trafic nu vor fi protejate suficient,

conform Rezolutiei 53/111 a Adunarii generale a Organizatiei Natiunilor Unite din 9 decembrie 1998, in care Adunarea generala a decis sa creeze un comitet interguvernamental special cu continut nelimitat, insarcinat cu elaborarea unei conventii internationale generale impotriva criminalitatii transnationale organizate si cu examinarea, daca este cazul, a elaborarii unui instrument international de lupta impotriva traficului femeilor si al copiilor,

convinse ca faptul de a asocia Conventiei Natiunilor Unite impotriva criminalitatii organizate transnationale un instrument international vizand prevenirea, reprimarea si pedepsirea traficului de persoane, in special al femeilor si al copiilor, va ajuta la prevenirea si combaterea acestui tip de criminalitate,

au convenit cele ce urmeaza:

I. DISPOZITII GENERALE

ART. 1

Relatia cu Conventia Natiunilor Unite impotriva criminalitatii transnationale organizate

1. Prezentul protocol completeaza Conventia Natiunilor Unite impotriva criminalitatii organizate transnationale. Acesta este interpretat impreuna cu Conventia.

2. Dispozitiile Conventiei se aplica mutatis mutandis prezentului protocol, exceptie facand dispozitiile contrare ale protocolului mentionat.

3. Infractionile stabilite in conformitate cu art. 5 din prezentul protocol sunt considerate infractiuni stabilite in conformitate cu conventia.

ART. 2

Obiect

Prezentul Protocol are ca obiect:

- a) prevenirea si combaterea traficului de persoane, acordand o atentie speciala femeilor si copiilor;
- b) protectia si ajutorarea victimelor unui astfel de trafic, respectand pe deplin drepturile lor fundamentale; si
- c) promovarea cooperarii intre statele parti in vederea atingerii acestor obiective.

ART. 3

Terminologie

In termenii prezentului Protocol:

- a) expresia trafic de persoane indica recrutarea, transportul, transferul, adapostirea sau primirea de persoane, prin amenintare de recurgere sau prin recurgere la forta ori la alte forme de constrangere, prin rapire, fraudă, inselaciune, abuz de autoritate sau de o situatie de vulnerabilitate ori prin oferta sau acceptarea de plati ori avantaje pentru a obtine consimtamantul unei persoane avand autoritate asupra alteia in scopul exploatarei. Exploatarea contine, cel putin, exploatarea prin prostituarea unei alte persoane sau alte forme de exploatare sexuala, munca sau serviciile fortate, sclavia sau practicile analoage sclaviei, folosirea sau prelevarea de organe;
- b) consimtamantul unei victime a traficului de persoane pentru exploatarea amintita, astfel cum este enuntata la lit. a) din prezentul articol, este indiferent atunci cand unul din oricare dintre mijloacele enuntate la lit. a) a fost folosit;
- c) recrutarea, transportarea, transferul, adapostirea sau primirea unui copil in scopul exploatarei este considerata trafic de persoane, chiar daca acestia nu fac apel la nici unul dintre mijloacele mentionate la lit. a) din prezentul articol;
- d) termenul copil indica orice persoana cu varsta mai mica de 18 ani.

ART. 4

Domeniu de aplicare

Prezentul protocol se aplica, exceptand dispozitiile contrare, pentru prevenirea, anchetele si urmaririle privind infractiunile stabilite conform art. 5 al acestuia, atunci cand aceste infractiuni sunt de natura transnationala si daca este

implicat un grup infractional, ca si pentru protectia victimelor acestor infractiuni.

ART. 5

Incriminare

1. Fiecare stat parte adopta masurile legislative si altele necesare pentru a conferi caracterul de infractiune actelor mentionate la art. 3 din prezentul protocol, atunci cand au fost comise intentionat.

2. Fiecare stat parte adopta, de asemenea, masurile legislative si altele necesare pentru a conferi caracterul de infractiune:

a) sub rezerva conceptelor fundamentale ale sistemului sau juridic, faptului de a incerca comiterea unei infractiuni stabilite conform paragrafului 1 din prezentul articol;

b) faptului de a fi complice la o infractiune stabilita conform paragrafului 1 al prezentului articol; si

c) faptului de a organiza comiterea unei infractiuni stabilite conform paragrafului 1 din prezentul articol sau de a da instructiuni altor persoane pentru ca acestea sa o comita.

II. PROTECTIA VICTIMELOR TRAFICULUI DE PERSOANE

ART. 6

Asistenta si protectia acordate victimelor traficului de persoane

1. Atunci cand are loc si in masura in care dreptul sau intern o permite, fiecare stat parte protejeaza viata privata si identitatea victimelor traficului de persoane, nefacand publice procedurile juridice referitoare la acestea.

2. Fiecare stat parte se asigura ca sistemul sau juridic sau administrativ prevede masuri care permit furnizarea catre victimele traficului de persoane, atunci cand este cazul:

a) a informatiilor asupra procedurilor juridice si administrative aplicabile;

b) a unei asistente pentru a face astfel incat parerile si preocuparile lor sa fie prezentate si luate in considerare in stadiile corespunzatoare ale procedurii penale angajate impotriva autorilor infractiunilor, astfel incat sa nu aduca prejudicii drepturilor apararii.

3. Fiecare stat parte va implementa masuri in vederea asigurarii restabilirii psihice, psihologice si sociale a victimelor traficului de persoane, inclusiv, daca este cazul, in cooperare cu organizatii neguvernamentale, cu alte organizatii competente si alte elemente ale societatii civile si, in special, sa le furnizeze:

a) un adapost convenabil;

b) sfaturi si informatii privind drepturile pe care legea le recunoaste, intr-o limba pe care o pot intelege;

c) asistenta medicala, psihologica si materiala; si

d) posibilitati de angajare, educatie si formare.

4. Fiecare stat parte tine cont, atunci cand aplica dispozitiile prezentului articol, de varsta, sexul si nevoile specifice ale victimelor traficului de persoane, in special de nevoile specifice ale copiilor, si anume un adapost, educatie si ingrijire convenabila.

5. Fiecare stat parte depune eforturi pentru a asigura siguranta psihica a victimelor traficului de persoane cand acestea se gasesc pe teritoriul sau.

6. Fiecare stat parte se asigura ca sistemul sau juridic prevede masuri care sa ofere victimelor traficului de persoane posibilitatea de a obtine repararea prejudiciului suportat.

ART. 7

Statutul victimelor traficului de persoane in statele destinate

1. Pentru a lua masuri conform art. 6 din prezentul protocol, fiecare stat parte intentioneaza sa adopte masuri legislative sau alte masuri corespunzatoare care sa permita victimelor traficului de persoane sa ramana pe teritoriul sau, cu titlu temporar sau permanent, atunci cand este cazul.

2. Atunci cand aplica dispozitia de la paragraful 1 din prezentul articol, fiecare stat parte trebuie sa tina cont de factorii umanitari si personali.

ART. 8

Repatrierea victimelor traficului de persoane

1. Statul parte de care apartine o victima a traficului de persoane sau in care aceasta avea dreptul de a locui cu titlu permanent in momentul intrarii sale pe teritoriul statului parte de primire faciliteaza si accepta, tinand neaparat seama de siguranta acestei persoane, intoarcerea acesteia fara intarziere nejustificata sau nechibzuita.

2. Atunci cand un stat parte trimite o victima a traficului de persoane intr-un stat parte de care aceasta persoana apartine sau in care avea dreptul de a locui cu titlu permanent in momentul intrarii sale pe teritoriul statului parte de primire, aceasta intoarcere este asigurata tinand neaparat cont de siguranta persoanei, precum si de starea oricarei proceduri judiciare legate de faptul ca aceasta este o victima a traficului, si de preferat se face voluntar.

3. La cererea unui stat parte de primire, un stat parte solicitat verifica, fara intarziere nejustificata, daca victima unui trafic de persoane ii apartine sau avea dreptul de a locui cu titlu permanent pe teritoriul sau in momentul intrarii sale pe teritoriul statului parte de primire.

4. In scopul facilitarii intoarcerii unei victime a traficului de persoane care nu poseda documentele necesare, statul parte de care apartine aceasta persoana ori in care avea dreptul de a locui cu titlu permanent in momentul intrarii sale pe teritoriul statului parte de primire accepta sa elibereze, la cererea statului parte de primire, documentele de calatorie sau orice alta autorizatie necesara pentru a permite acelei persoane a se indrepta si a fi readmisa pe teritoriul sau.

5. Dispozitiile prezentului articol sunt intelese fara prejudicierea oricarui drept acordat victimei prin orice lege interna a statului parte de primire.

6. Dispozitiile prezentului articol sunt intelese fara prejudicierea oricarui acord sau aranjament bilateral ori multilateral aplicabil sustinand, in totalitate sau in parte, intoarcerea victimelor traficului de persoane.

III. PREVENIRE, COOPERARE SI ALTE MASURI

ART. 9

Prevenirea traficului cu persoane

1. Statele parti stabilesc politici, programe si alte masuri cuprinzătoare pentru:

- a) prevenirea si combaterea traficului cu persoane; si
- b) protectia victimelor traficului cu persoane, in special a femeilor si copiilor, impotriva unei noi actiuni ale carei victime ar putea fi.

2. Statele parti depun eforturi pentru a lua masuri, precum cercetari, campanii de informare si campanii prin mass-media, precum si initiative sociale si economice, in scopul prevenirii si combaterii traficului de persoane.

3. Politicile, programele si alte masuri stabilite conform prezentului articol includ, dupa cum este necesar, o cooperare cu organizatiile neguvernamentale, cu alte organizatii competente si cu alte elemente ale societatii civile.

4. Statele parti iau sau intaresc masurile, pe calea unei cooperari bilaterale sau multilaterale, pentru remedierea factorilor care fac persoanele, in special femeile si copiii, vulnerabile in fata traficului, precum saracia, subdezvoltarea si inegalitatea sanselor.

5. Statele parti adopta sau intaresc masurile legislative ori altele, precum masuri de ordin educativ, social sau cultural, pe calea unei cooperari bilaterale ori multilaterale, pentru a descuraja cererea care favorizeaza orice forma de exploatare a persoanelor, in special a femeilor si a copiilor, care are ca scop traficul.

ART. 10

Schimb de informatii si formare

1. Institutiile de aplicare a legii, emigrare sau alte servicii competente ale statelor parti coopereaza intre ele, dupa cum este necesar, facand schimb, conform dreptului intern al acestor state, de informatii care le permit sa stabileasca:

a) daca persoanele care trec sau incearca sa treaca o frontiera internationala cu documente de calatorie apartinand unor alte persoane ori fara documente de calatorie sunt autori sau victime ale traficului de persoane;

b) tipurile de documente de calatorie pe care persoanele le-au folosit sau au incercat sa le foloseasca pentru trecerea unei frontiere internationale in scopul traficului de persoane; si

c) mijloacele si metodele folosite de grupurile infractionale organizate pentru traficul de persoane, inclusiv recrutarea si transportul victimelor, itinerariile si legaturile intre persoanele si grupurile care se ocupa de acest trafic, precum si masurile care permit descoperirea acestora.

2. Statele parti asigura sau intaresc formarea oficialilor institutiilor de aplicare a legiimigrare si a altor servicii competente pentru prevenirea traficului de persoane. Aceasta formare ar trebui sa puna accentul pe metodele folosite pentru prevenirea unui astfel de trafic, trimiterea in judecata a traficantilor si respectarea drepturilor victimelor, mai ales protejarea acestora impotriva traficantilor. Aceasta ar trebui sa tina cont, in egala masura, de necesitatea de a lua in considerare drepturile fiintei umane si problemele specifice ale femeilor si ale copiilor si sa favorizeze cooperarea cu organizatiile neguvernamentale, cu alte organizatii competente si cu alte elemente ale societatii civile.

3. Un stat parte care primeste informatii se conformeaza oricarei cereri din partea statului parte care le-a comunicat, supunand folosirea acestora la restrictii.

ART. 11

Masuri la frontiera

1. Fara sa aduca atingere angajamentelor internationale referitoare la libera circulatie a persoanelor, statele parti intaresc, in masura in care este posibil, controalele la frontiera necesare pentru prevenirea si descoperirea traficului de persoane.

2. Fiecare stat parte adopta masurile legislative sau altele corespunzatoare pentru prevenirea, pe cat este posibil, a folosirii mijloacelor de transport exploatate de transportatorii comerciali pentru comiterea infractiunilor stabilite conform art. 5 al prezentului protocol.

3. Atunci cand este cazul si fara a aduce atingere conventiilor internationale aplicabile, aceste masuri constau mai ales in prevederea obligatiei pentru transportatorii comerciali, inclusiv orice companie de transport sau orice proprietar sau exploatator al oricarui mijloc de transport, de a verifica daca toti pasagerii sunt in posesia documentelor de calatorie cerute pentru intrarea in statul de primire.

4. Fiecare stat parte ia masurile necesare, conform dreptului sau intern, pentru a impune sanctiuni in cazul obligatiei precizate la paragraful 3 al prezentului articol.

5. Fiecare stat parte intentioneaza sa ia masuri care sa permita, conform dreptului sau intern, refuzarea intrarii persoanelor implicate in comiterea infractiunilor stabilite conform prezentului articol sau anulara vizei acestora.

6. Fara sa aduca atingere art. 27 al conventiei, statele parti intentioneaza sa intareasca cooperarea intre serviciile lor de control la frontiera, stabilind si mentinand cai de comunicare directa.

ART. 12

Securitatea si controlul documentelor

Fiecare stat parte ia masurile necesare, in functie de mijloacele disponibile:

a) pentru a face astfel incat documentele de calatorie sau de identitate pe care le elibereaza sa fie de o astfel de calitate incat sa nu poata fi folosite cu usurinta in mod impropriu, sa fie falsificate ori modificate, reproduse sau eliberate in mod ilicit; si

b) pentru a asigura integritatea si securitatea documentelor de calatorie sau de identitate eliberate de acesta ori in numele sau si pentru a impiedica faptul de a fi create, eliberate si folosite in mod ilicit.

ART. 13

Legitimitatea si valabilitatea documentelor

La cererea unui stat parte, un alt stat parte verifica, conform dreptului sau intern si intr-un termen rezonabil, legitimitatea si valabilitatea documentelor de calatorie sau de identitate eliberate ori considerate ca au fost eliberate in numele sau si despre care se banuieste ca sunt utilizate pentru traficul de persoane.

IV. DISPOZITII FINALE

ART. 14

Clauza de protectie

1. Nici o dispozitie a prezentului protocol nu are incidenta asupra drepturilor, obligatiilor si responsabilitatilor statelor si particularilor in virtutea dreptului international, inclusiv a dreptului international umanitar si a dreptului international referitor la drepturile omului, si, in special, atunci cand se aplica, a Conventiei din 1951 si a Protocolului din 1967 referitoare la statutul refugiatilor, precum si a principiului de nerespingere prevazut in acestea.

2. Masurile precizate in prezentul protocol sunt interpretate si aplicate astfel incat persoanele sa nu faca obiectul unei discriminari pe motiv ca sunt victime ale unui trafic. Interpretarea si aplicarea acestor masuri sunt conforme principiilor de nediscriminare recunoscute pe plan international.

ART. 15

Rezolvarea diferendelor

1. Statele parti depun eforturi pentru a rezolva diferendele privind interpretarea sau aplicarea prezentului protocol pe calea negocierilor.

2. Orice diferend intre doua state parti privind interpretarea sau aplicarea prezentului protocol, care nu poate fi rezolvat pe calea negocierilor intr-o perioada rezonabila, este, la cererea unuia dintre statele parti, supus arbitrajului. Daca in termen de 6 luni incepand de la data cererii de arbitraj statele parti nu se pot intelege asupra organizarii arbitrajului, oricare dintre ele poate sa supuna diferendul Curtii Internationale de Justitie, adresand o cerere conform Statutului Curtii.

3. Fiecare stat parte poate, in momentul semnarii, al ratificarii, al acceptarii sau al aprobarii prezentului protocol sau al aderarii la acesta, sa declare ca nu se considera legat prin paragraful 2 din prezentul articol. Celelalte state parti nu sunt legate prin paragraful 2 din prezentul articol de orice stat parte care a formulat o astfel de rezerva.

4. Orice stat parte care a formulat o rezerva in virtutea paragrafului 3 din prezentul articol o poate retrage in orice moment, inaintand o notificare secretarului general al Organizatiei Natiunilor Unite.

ART. 16

Semnare, ratificare, acceptare, aprobare si aderare

1. Prezentul protocol va fi deschis spre semnare de catre toate statele din 12 pana la 15 decembrie 2000 la Palermo (Italia) si apoi la sediul Organizatiei Natiunilor Unite, la New York, pana la 12 decembrie 2002.

2. Prezentul protocol este deschis in egala masura spre semnare organizatiilor regionale de integrare economica, cu conditia ca cel putin un stat membru al unei astfel de organizatii sa fi semnat prezentul protocol conform paragrafului 1 din prezentul articol.

3. Prezentul protocol este supus ratificarii, acceptarii sau aprobarii. Instrumentele de ratificare, de acceptare sau de aprobare vor fi depuse la secretarul general al Organizatiei Natiunilor Unite. O organizatie regionala de integrare economica isi poate depune instrumentele de aprobare daca cel putin unul dintre statele membre a facut acest lucru. In acest instrument de ratificare, de acceptare sau de aprobare aceasta organizatie declara extinderea competentei sale privitoare la problemele ridicate de prezentul protocol. Aceasta informeaza in egala masura depozitarul asupra oricarei modificari pertinente a extinderii competentei sale.

4. Prezentul protocol este deschis aderarii oricarui stat sau oricarei organizatii regionale de integrare economica la care cel putin un stat membru este parte a prezentului protocol. Instrumentele de aderare sunt depuse la secretarul general al Organizatiei Natiunilor Unite. In momentul aderarii sale o organizatie regionala de integrare economica isi declara extinderea competentei privitoare la problemele ridicate de prezentul protocol. In acelasi timp aceasta il informeaza pe depozitar asupra oricarei modificari pertinente a extinderii competentei sale.

ART. 17

Intrare in vigoare

1. Prezentul protocol va intra in vigoare in a nouazecea zi de la data depunerii celui de-al patruzecilea instrument de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare, fiind inteles ca nu va intra in vigoare inainte de intrarea in vigoare a conventiei insesi. In conformitate cu prezentul paragraf, nici unul dintre instrumentele depuse de o organizatie regionala de integrare economica nu este

considerat ca instrument care vine sa se adauge instrumentelor deja depuse de catre statele membre ale acestei organizatii.

2. Pentru fiecare stat sau organizatie regionala de integrare economica care va ratifica, va accepta sau va aproba prezentul protocol sau va adera la el dupa depunerea celui de-al patruzecilea instrument pertinent, prezentul protocol va intra in vigoare in cea de-a treizecea zi de la data depunerii instrumentului pertinent de catre statul mentionat sau de catre organizatia mentionata sau la data in care intra in vigoare prin aplicarea paragrafului 1 al prezentului articol, daca aceasta este posterioara.

ART. 18

Amendamente

1. La expirarea unui termen de 5 ani incepand de la intrarea in vigoare a prezentului protocol, un stat parte poate sa propuna un amendament si sa depuna textul acestuia la secretarul general al Organizatiei Natiunilor Unite. Acesta din urma comunica propunerea de amendament statelor parti si Conferintei partilor la conventie in vederea examinarii propunerii si adoptarii unei decizii. Statele parti la prezentul protocol reunite in Conferinta partilor fac toate eforturile pentru a ajunge la un consens asupra oricarui amendament. Daca toate eforturile facute in acest sens au fost epuizate fara sa se ajunga la un acord, va fi necesar, in ultima instanta, pentru ca amendamentul sa fie adoptat, un vot al majoritatii a doua treimi ale statelor parti la prezentul protocol prezente la Conferinta partilor si exprimandu-si votul lor.

2. Organizatiile regionale de integrare economica dispun, pentru a-si exercita, in virtutea prezentului articol, dreptul de vot in domeniile care tin de competenta lor, de un numar de voturi egal cu numarul statelor lor membre parti la prezentul protocol. Acestea nu isi exercita dreptul de vot daca statele lor membre il exercita pe al lor si invers.

3. Un amendament adoptat conform paragrafului 1 din prezentul articol este supus ratificarii, acceptarii, aprobarii sau aderarii statelor parti.

4. Un amendament adoptat conform paragrafului 1 din prezentul articol va intra in vigoare pentru un stat parte la nouazeci de zile de la data depunerii de catre statul parte amintit la secretarul general al Organizatiei Natiunilor Unite a unui instrument de ratificare, de acceptare sau de aprobare a amendamentului precizat.

5. Un amendament intrat in vigoare are forta obligatorie fata de statele parti care si-au exprimat consimtamantul pentru a fi legate de catre acesta. Celelalte state parti raman legate prin dispozitiile prezentului protocol si ale oricarui amendament anterior pe care l-au ratificat, acceptat sau aprobat.

ART. 19

Denuntare

1. Un stat parte poate sa denunte prezentul protocol prin notificare adresata secretarului general al Organizatiei Natiunilor Unite. O astfel de denuntare are efect la un an de la primirea notificarii de catre secretarul general.

2. O organizatie regionala de integrare economica inceteaza sa fie parte a prezentului protocol atunci cand statele membre au denuntat-o.

ART. 20

Depozitar si limba

1. Secretarul general al Organizatiei Natiunilor Unite este depozitarul prezentului protocol.

2. Originalul prezentului protocol, ale carui texte in limbile engleza, araba, chineza, spaniola, franceza si rusa sunt egal autentice, va fi depus la secretarul general al Organizatiei Natiunilor Unite.

Fapt pentru care plenipotentiarilor subsemnati, autorizati in acest sens de respectivele guverne, au semnat prezentul protocol.